

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
“КАРТОГРАФІЯ, ГЕОГРАФІЧНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ,
ДИСТАНЦІЙНЕ ЗОНДУВАННЯ ЗЕМЛІ”**

/ “Cartography, Geographic information systems, Earth remote sensing”

**галузі знань 10 – Природничі науки
спеціальності 103 – Науки про Землю**

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: Бакалавр / Bachelor Спеціальність: 103 – Науки про Землю / Earth Sciences. Програма: Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування Землі / Cartography, Geographic information systems, Earth remote sensing.
Мова(и) навчання і оцінювання	Українська. Ukrainian.
Обсяг освітньої програми	240.0 кредитів ЄКТС (4 роки).
Тип програми	Освітньо-професійна.
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу, в якому здійснюється навчання	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Географічний факультет. Taras Shevchenko National University of Kyiv Geographical Faculty.
Назва закладу вищої освіти, який бере участь у забезпеченні програми	–
Наявність акредитації	Акредитація з 2013 р. з напрямку “Геодезія, картографія та землеустрій” (сертифікат, серія НД-ІІ, № 1123617) та спеціальності “Картографія” (сертифікат, серія НД-ІV, № 1123619 (термін дії сертифікатів – до 1.07.2022 р.).
Цикл / рівень програми	7 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК); 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF LLL). Перший цикл Європейського простору вищої освіти (HPFQ ENEA).
Передумови	Повна загальна середня освіта .

Форма навчання	Денна.
Термін дії освітньої програми	5 років.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://geo.univ.kiev.ua
2 – Мета освітньої програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Надати освіту в галузі картографії, географічних інформаційних систем, дистанційного зондування Землі та суміжних напрямів – топографії, геодезії, фотограмметрії тощо із широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів із особливим інтересом до науково-виробничої діяльності. Можливість продовжити навчання за освітньо-професійною програмою “Картографія та геоматика” та іншими освітніми програмами на здобуття ступеня магістр спеціальності 103 – Науки про Землю.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність / спеціалізація програми)	10 – Природничі науки 103 – Науки про Землю Спеціалізація – картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування Землі.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, прикладна.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта з картографії, географічних інформаційних систем та дистанційного зондування Землі. Ключові слова: картознавство, загальногеографічні карти, тематичні карти, спеціальні карти, картографічний метод дослідження, цифрова картографія, геоінформаційні системи, дистанційне зондування, геоінформаційні технології, цифрове оброблення аерокосмічних матеріалів.
Особливості програми	Підготовка бакалаврів у сфері картографії, географічних інформаційних систем та дистанційного зондування Землі.

	Проведення частини занять у вигляді польових навчальних практик. Проходження виробничої практики на базі державних та приватних підприємств галузі.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робочі місця: на підприємствах, функціонально-підпорядкованих національній картографо-геодезичній службі, підприємствах приватної форми власності, що мають ліцензію Держгеокадастру; в органах виконавчої влади різних територіальних рівнів. Випускники можуть претендувати на посади: картографа, асистента редактора, фахівця (асистента) з географічних інформаційних систем і технологій (ГІС-асистента), фахівця з обробки цифрових аерокосмічних матеріалів та інші у відповідності до штатного розпису підприємства.
Подальше навчання	Можливість продовжити навчання за освітньою програмою на здобуття освітнього ступеня магістр спеціальності 103 Науки про Землю
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студенто-центроване проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних / лабораторних занять, практик, самостійної роботи на основі навчальних посібників, підручників та конспектів, консультацій з викладачами, виконання кваліфікаційної роботи бакалавра на останньому році навчання
Оцінювання	Письмові та усні іспити, заліки, поточний контроль, усні презентації, захист звітів із практики, диференційований залік, випусковий іспит, захист кваліфікаційної роботи бакалавра.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів і процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умовами

	недостатності інформації.
Загальні компетентності (ЗК)	Знати та вміти: 1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. 2. Знання та розуміння області наук про Землю. 3. Здатність спілкуватися рідною мовою як усно так і письмово. 4. Здатність спілкуватися іншою мовою за спеціальністю. 5. Здатність використання інформаційних технологій. 6. Здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати можливість навчання впродовж життя. 7. Здатність працювати як самостійно, так і в команді. 8. Навички забезпечення безпеки життєдіяльності. 9. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства. 10. Визнання морально-етичних аспектів досліджень і необхідності інтелектуальної доброчесності, а також професійних кодексів поведінки. 11. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його поступального розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 12. Здатність зберігати та примножувати моральні культурні наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

1. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу Землі як природної системи.
2. Здатність застосовувати базові знання фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні Землі та її оболонки.
3. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.
4. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні геосфери.
5. Здатність аналізувати склад і будову геосфери (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.
6. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу, картографування і моделювання.
7. Знання і використання специфічних для наук про Землю теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації.
8. Самостійно досліджувати природні матеріали (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і звітувати про результати.
9. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.
10. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у геосферах, їх властивості та притаманні ним процеси.
11. Здатність до реалізації професійних обов'язків за видами професійних робіт:
12. Знання наукових понять, теорій і методів, необхідних для розуміння принципів роботи та функціонального призначення сучасних геодезичних, фотограмметричних приладів і навігаційних систем та їх устаткування.
13. Знання спеціалізованого програмного забезпечення і геоінформаційних систем та базові вміння програмувати для вирішення прикладних професійних задач.
14. Знання сучасних технологічних процесів та систем підготовки виробництва.
15. Здатність використовувати та впроваджувати

	нові технології, брати участь у модернізації та реконструкції обладнання, пристроїв, систем та комплексів, зокрема з метою підвищення їх ефективності та точності. 16. Здатність застосовувати професійно-профільовані знання й практичні навички для розв'язання типових задач спеціальності, а також вибору технічних засобів для їх виконання. 17. Уміння ідентифікувати, класифікувати та описувати цифрові моделі шляхом використання аналітичних методів і методів моделювання.

7 – Програмні результати навчання

Програмні результати навчання	1. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю. 2. Використовувати усно і письмово професійну українську мову. 3. Виявляти знання і вміння спілкуватися іноземною мовою за фахом. 4. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області наук про Землю. 5. Демонструвати уміння проводити польові та лабораторні дослідження. 6. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад Землі як планетарної системи та її геосфери. 7. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних і суспільних процесів і явищ формування і розвитку геосфери. 8. Використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем і об'єктів. 9. Виконувати дослідження геосфери за допомогою кількісних методів аналізу. 10. Аналізувати склад і будову геосфери (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабних рівнях. 11. Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень, інтегрувати їх від спостереження до розпізнавання, синтезу, картографування і моделювання. 12. Знати і застосовувати теорії, парадигми,

	концепції та принципи в науках про Землю відповідно до спеціалізації. 13. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, інтелектуальної чесності, професійного кодексу поведінки, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 14. Демонструвати здатність проводити самостійні дослідження природних і суспільних об'єктів і процесів у геосферах у польових і лабораторних умовах на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області. 15. Вміти планувати та проводити польові та лабораторні дослідження і готувати звіти, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Всі науково-педагогічні працівники, задіяні до викладання професійно-орієнтованих дисциплін зі спеціальності 103 Науки про Землю (освітня програма – Картографія, географічні інформаційні системи, дистанційне зондування Землі), мають вищу профільну освіту, наукові ступені з відповідної галузі знань, вчені звання по кафедрі геодезії та картографії, проходять періодичні стажування для підвищення кваліфікації, мають відповідні сертифікати (в тому числі, міжнародного зразка в даній галузі), навчально-методичні та наукові публікації. Залучення до викладання окремих професійно-орієнтованих дисциплін фахівців-практиків та закордонних фахівців є факультативним.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Використання сучасного спеціалізованого програмного забезпечення різних класів функціональності та призначення: географічних інформаційних систем (ArcGIS, MapInfo, QGIS та ін.); систем автоматизованого проектування робіт (AutoCAD); фотограмметричних комплексів (“Дельта”).

Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Використання фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (зал картографії), бібліотек та фондів наукових, науково-дослідних та проектних установ галузі, спеціалізованих Інтернет-ресурсів та авторських розробок науково-педагогічних працівників кафедри та факультету.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Не є обов'язковою та здійснюється на основі конкурсу на основі двосторонніх договорів між Київським національним університетом імені Тараса Шевченка та вищими навчальними закладами України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі угод про міжнародну академічну мобільність за програмою Еразмус+, укладених Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, на умовах конкурсу.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти можливе за умови відповідності вимогам Умов прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент ОП:

Код навч. дисципліни	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Іноземна мова	15.0	Залік, іспит, іспит
ОК 2.	Вступ до університетських студій	2.0	Залік
ОК 3.	Українська та зарубіжна культура	3.0	Залік
ОК 4.	Правознавство (трудове право, законодавство з основ підприємницької діяльності, галузеве законодавство)	3.0	Залік
ОК 5.	Соціально-політичні студії	2.0	Залік
ОК 6.	Філософія	4.0	Іспит
ОК 7.	Оптика	3.0	Залік
ОК 8.	Вступ до геоінформатики	3.0	Залік
ОК 9.	Основи наук про Землю (Модуль 1. Основи геології; Модуль 2. Основи геоморфології; Модуль 3. Основи гідрології; Модуль 4. Основи метеорології)	9.0	Іспит
ОК 10.	Основи природничої географії (Модуль 1. Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства; Модуль 2. Основи біогеографії; Модуль 3. Основи ландшафтознавства)	6.0	Іспит
ОК 11.	Географія України	4.0	Екзамен
ОК 12.	Картознавство	5.0	Іспит, іспит
ОК 13.	Вища математика	3.0	Залік
ОК 14.	Основи дистанційного зондування Землі	3.0	Залік

Код навч. дисципліни	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОК 15.	Економічна теорія (макроекономіка)	3.0	Залік
ОК 16.	Теорія ймовірностей та математична статистика	3.0	Залік
ОК 17.	Основи ГІС і баз даних	7.0	Залік, іспит, курсова робота
ОК 18.	Комп'ютерна графіка для картографії, ГІС та дистанційного зондування	7.0	Залік
ОК 19.	Топографічні зйомки	5.0	Іспит
ОК 20.	Основи супутникових технологій	3.0	Іспит
ОК 21.	Навчальна топографо-геодезична практика	3.0	Диференційований залік
ОК 22.	Навчальна практика циклу наук про Землю (геологічна, гідрологічна, метеорологічна, ґрунтознавча, біогеографічна, геодезична)	4,0	Диференційований залік
ОК 23.	Метрологія і стандартизація	3.0	Залік
ОК 24.	Виробнича практика	6.0	Диференційований залік
ОК 25.	Комплексний іспит за спеціальністю 103 Науки про Землю (Картографія, ГІС, ДЗЗ)	0	Іспит
ОК 26.	Аналітична та цифрова фотограмметрія	5.0	Іспит
ОК 27.	Цифрова картографія	4.0	Іспит
ОК 28.	Навчальна практика з топографічних зйомок і супутникових технологій	6.0	Диференційований залік
ОК 29.	Сучасні фотограмметричні технології	5.0	Залік
ОК 30.	Основи наукових досліджень	4.0	Іспит
ОК 31.	Навчальна практика з геоінформаційних технологій з відривом від теоретичного навчання	2.0	Диференційований залік

Код навч. дисципліни	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОК 32.	Програмування в ГІС	4.0	Іспит
ОК 33.	Основи землеустрою та кадастру	4.0	Залік
ОК 34.	Дослідницькі методи геоінформатики та дистанційного зондування	5.0	Залік
ОК 35.	Організація та управління фахово-орієнтованим виробництвом з основами безпеки життєдіяльності (охорони праці)	3.0	Залік
ОК 36.	Інфраструктури просторових даних	3.0	Залік
ОК 37.	Кошторисна справа	3.0	Залік
ОК 38.	Картографічний метод дослідження	5.0	Іспит
ОК 39.	Космічна картографія	3.0	Залік
ОК 40.	Основи програмування фахово-орієнтованих задач	4.0	Залік
Вибіркові компоненти ОП			
Дисципліни вибору студента			
1	Всього 11 дисциплін	45.0	11 іспитів
<i>Вибір з переліку</i>			
2	Всього 15 дисциплін	45.0	15 заліків
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		120.0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240.0	